

Warszawa, 28 sierpnia 2018 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.4.24.2018
(WK-I.431.1.3.2018)

**Pan
Jerzy Ksepka
Wójt Gminy Łyse
Urząd Gminy Łyse
ul. Ostrołęcka 2
07-437 Łyse**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie² kontrolerzy [REDAKTED] oraz [REDAKTED] – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadziły w dniach od 10 do 29 stycznia 2018 r. kontrolę w Urzędzie Gminy Łyse, z siedzibą przy ul. Ostrołęckiej 2.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego oraz zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).

² Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, z późn. zm.).

I. Działalność urzędu stanu cywilnego

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 40 aktów małżeństw, 48 aktów zgonu. Ponadto dokonano następujących czynności materialno-technicznych: 4 – polegających na sprostowaniu aktu stanu cywilnego, 28 – polegających na uzupełnieniu aktu stanu cywilnego, 25 – polegających na transkrypcji aktu stanu cywilnego, 2 – polegających na odtworzeniu zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. Wydano jedną decyzję o zmianie nazwiska. Ponadto przyjęto 101 wniosków o wydanie odpisów zupełnych aktów stanu cywilnego oraz 568 wniosków o wydanie odpisów skróconych aktów stanu cywilnego.

W kontrolowanym okresie nie sporządzano aktów urodzenia w trybie zwykłym. Ponadto nie były wydawane decyzje o umorzeniu postępowania, o odmowie dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, jak również nie wydawano zaświadczeń o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą, zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby, stanie cywilnym oraz nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano 15 aktów małżeństwa, w tym 9 aktów małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego³ oraz 6 aktów małżeństw zawartych przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego (dalej kierownik USC), 18 aktów zgonu, 4 wnioski o sprostowanie aktu stanu cywilnego, 7 wniosków o uzupełnienie aktów stanu cywilnego, 5 wniosków o transkrypcję zagranicznego aktu stanu cywilnego oraz 2 wnioski o odtworzenie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. Ponadto kontroli poddano 10 wniosków o wydanie odpisu skróconego i 5 wniosków o wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego oraz jedną decyzję o zmianie nazwiska.

Akty stanu cywilnego rejestrowane były w rejestrze stanu cywilnego, w formie wpisów, przez zastępcę kierownika USC, zgodnie z właściwością określoną w art. 9 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (dalej – upasc)⁴. Wszystkie poddane badaniu akty stanu cywilnego sporządzone zostały z zachowaniem terminów określonych w art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 upasc i zawierały informacje określone w art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 przedmiotowej ustawy. Ponadto akty stanu cywilnego oznaczono w rejestrze stanu cywilnego oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego zgodnie z art. 19 ust. 1 powyższej ustawy. Wpisów w rejestrze dokonywano

³ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682 z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064, z późn. zm.).

w alfabecie łacińskim rozszerzonym, wielkimi literami. Poddane kontroli akty oznaczone zostały przez system teleinformatyczny w chwili ich sporządzenia i składały się z elementów określonych w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁵.

Do poddanych kontroli aktów stanu cywilnego prowadzone były w formie papierowej akta zbiorowe. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego opatrzone zostały danymi, o których mowa w § 43 ust. 1 ww. rozporządzenia. Wszystkie akta przechowywano w miejscu zapewniającym ich zabezpieczenie, stosownie do wymogu art. 27 ust. 1 i 2 upasc. W aktach zbiorowych aktów zgonów znajdowały się karty zgonów oraz protokoły zgłoszenia zgonu sporządzone przez zastępcę kierownika USC, zaś w aktach zbiorowych aktów małżeństw – zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, o których mowa w art. 81 ust. 1 pkt 1 upasc i art. 4¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wydane przez zastępcę kierownika USC, a także protokoły przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński bądź zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegające na sprostowaniu oraz uzupełnieniu aktu stanu cywilnego oraz przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3 oraz art. 105 ust. 1 upasc.

W przypadku aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie art. 104 i art. 109 upasc, zamieszczono w nich adnotację informującą o okolicznościach i podstawie rejestracji aktów, zgodnie z regulacją zawartą w art. 105 ust. 1 i art. 23 ww. ustawy.

W aktach stanu cywilnego dotyczących uzupełnienia i sprostowania aktów zamieszczono wzmiankę dodatkową zgodnie z wymogami art. 24 ust. 1 i 2 upasc.

Odpisy aktów stanu cywilnego wydawano osobom uprawnionym do ich otrzymania zgodnie z art. 45 upasc.

Poddana badaniu decyzja sporządzona na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁶ wydana została zgodnie z właściwością rzeczową organu, z zachowaniem terminu

⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904).

⁶ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 10).

określonego w art. 35 § 3 kpa⁷. Ww. decyzja została doręczona stronie za pokwitowaniem, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 i art. 46 § 1 kpa oraz przesłana za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do właściwego kierownika USC, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa. Wydana decyzja zawierała elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

Osoba pełniąca funkcję zastępcy kierownika USC posiadała wykształcenie określone w art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. a upasc, zgodnie z którym do zajmowania ww. stanowiska konieczne jest ukończenie wyższych studiów prawniczych lub administracyjnych potwierdzających uzyskanie tytułu zawodowego magistra.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Sporządzenie dwóch aktów urodzenia dla osób urodzonych w krajach, w których nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, (tj. w Norwegii i Szwecji) na podstawie art. 109 upasc zamiast art. 99 upasc. Z materiału dowodowego zgromadzonego w toku czynności kontrolnych wynika, że akt urodzenia znak: 1415072/00/AU/2017/166091 został sporządzony na podstawie aktu urodzenia będącego wypisem z Centralnego Rejestru Ludności w Oslo, natomiast akt urodzenia znak: 1415072/00/AU/2017/028757 – na podstawie wyciągu z rejestru ludności, wydanego przez Szwedzki Urząd Podatkowy. Zgodnie z art. 99 upasc, cyt.: *„W rejestrze stanu cywilnego można dokonać, w formie czynności materialno-technicznej, na wniosek lub z urzędu (...), rejestracji urodzenia, zawarcia małżeństwa albo zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli w państwie urodzenia, zawarcia małżeństwa albo zgonu nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego”*.
2. Pobranie opłaty skarbowej w niewłaściwej wysokości za wydanie dwóch odpisów zupełnych odtworzonych aktów urodzenia⁸. Opłatę uiszczono w wysokości 50 zł, zamiast 39 zł. Powyższe działanie stanowi naruszenie pkt 10 ust. 1 części II załącznika do ustawy o opłacie skarbowej⁹, zgodnie z którym opłata za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego wydanego po dokonaniu odtworzenia dokonanego na wniosek wynosi 39 zł.

⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.).

⁸ Dotyczy aktów urodzenia oznaczonych: 1415072/00/AU/2017/166091, 1415072/00/AU/2017/028757. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy Łyse pana Jerzego Ksepki z 26 stycznia 2018 r. pkt 1 cyt. *„Za wydanie odpisów zupełnych odtworzonych aktów urodzenia (...) powinna zostać pobrana opłata skarbową w wysokości 39 zł., natomiast omyłkowo została pobrana opłata jak za dokonanie transkrypcji w wysokości 50 zł.”* .

⁹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1044).

3. Nieprzekazanie do właściwego archiwum państwowego księgi urodzeń parafii rzymskokatolickiej w Łysych obejmującej lata 1909-1915. Zaniechaniem tym naruszono wymogi art. 129 ust. 2 upasc, zgodnie z którym księgi urodzeń prowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla których z dniem jej wejścia w życie upłynie 100-letni okres przechowywania – przekazuje się do właściwego archiwum państwowego w ciągu 2 lat.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono, że w aktach wszystkich poddanych badaniu aktów małżeństw¹⁰ znajdowały się odrębne „*Protokoły z przyjęcia oświadczenia o nazwisku noszonym po zawarciu małżeństwa*”. Wskazać należy, że zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 5 upasc zapewnienie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa zawiera oświadczenie o nazwisku (nazwiskach), które będą nosiły osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo po jego zawarciu oraz oświadczenie o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa. W sytuacji gdy małżeństwo ma zostać zawarte w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa także zawiera oświadczenie o nazwisku, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa oraz zgodne oświadczenie w sprawie nazwisk przyszłych dzieci, stosownie do art. 81 ust. 1 pkt 3 i 4 upasc. W związku z powyższym nie ma przesłanek wskazujących na konieczność sporządzania odrębnego dokumentu zawierającego w swej treści oświadczenie o nazwisku noszonym po zawarciu małżeństwa.

Jednocześnie ustalono, że dołączając wzmiankę do aktu urodzenia znak: 1415072/00/AU/2017/734852 nie wskazano oznaczenia aktu stanu cywilnego bądź dokumentu stanowiącego podstawę dokonania uzupełnienia. Wskazano jedynie, że uzupełnienia dokonano na podstawie cyt.: „ (...) *aktu stanu cywilnego*”.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

¹⁰ Dotyczy aktów małżeństwa o oznaczeniach: 1415072/00/AM/2017/116878, 1415072/00/AM/2017/784994, 1415072/00/AM/2017/352502, 1415072/00/AM/2017/714736, 1415072/00/AM/2017/993094, 1415072/00/AM/2017/576163, 1415072/00/AM/2017/149949, 1415072/00/AM/2017/281444, 1415072/00/AM/2017/433255, 1415072/00/AM/2017/102955, 1415072/00/AM/2017/097782, 1415072/00/AM/2017/950129, 1415072/00/AM/2017/300655, 1415072/00/AM/2017/052608, 1415072/00/AM/2017/630049.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zdania w zakresie: kompletności elementów aktów małżeństw i zgonów, terminowości sporządzania aktów stanu cywilnego, przestrzegania zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia roczników małżeństw i zgonów w rejestrze stanu cywilnego, sposobu prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, przechowywania i zabezpieczania akt zbiorowych aktów stanu cywilnego, obowiązku dołączania dokumentów stanowiących podstawę dokonania czynności materialno-technicznej z zakresu rejestracji stanu cywilnego oraz kompletności i terminowości wydanej decyzji w sprawie zmiany nazwiska. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadki odtworzenia aktów stanu cywilnego w trybie art. 109 upasc zamiast art. 99 upasc, pobrania opłaty skarbowej za wydanie odpisów aktów stanu cywilnego w niewłaściwej wysokości, jak również inne powyżej opisane uchybienia – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

II. Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji

W okresie poddanym kontroli przyjęto 1318 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W pierwszym okresie składania wniosków, tj. od 1 do 29 lutego 2017 r. przyjęto 681 wniosków, a w drugim okresie, tj. od 1 do 31 sierpnia 2017 r. – 637 wniosków, na podstawie których Wójt Gminy Łyse wydał 1318 decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego. Kontroli poddano czterdzieści spraw, po dwadzieścia z każdego okresu rozliczeniowego¹¹.

Wszystkie poddane kontroli wnioski o zwrot podatku akcyzowego były kompletne i zostały złożone na formularzu zgodnym ze wzorem ustalonym w załączniku do rozporządzenia

¹¹ Dotyczy 20 decyzji z pierwszej tury 2017 r. o numerach: FB.3153.10003.2017.256, FB.3153.10003.2017.256, FB.3153.100196.2017.483, FB.3153.110028.2017.103, FB.3153.110081.2017.452, FB.3153.130050.2017.322, FB.3153.140137.2017.357, FB.3153.150086.2017.323, FB.3153.160041.2017.647, FB.3153.190031.2017.616, FB.3153.20005.2017.188, FB.3153.200076.2017.352, FB.3153.210046.2017.321, FB.3153.210102.2017.467, FB.3153.40023.2017.79, FB.3153.50037.2017.490, FB.3153.80032.2017.133, FB.3153.80140.2017.27, FB.3153.80213.2017.437, FB.3153.90058.2017.303 oraz 20 decyzji z drugiej tury 2017 r. o oznaczeniach: FB.3153.10003.2017.100, FB.3153.110081.2017.592, FB.3153.140137.2017.360, FB.3153.150086.2017.165, FB.3153.160041.2017.581, FB.3153.20005.2017.418, FB.3153.20076.2017.136, FB.3153.210046.2017.411, FB.3153.210102.2017.631, FB.3153.40023.2017.567, FB.3153.80031.2017.88, FB.3153.80213.2017.507, FB.3153.90058.2017.71, FB.3153.10004.2017.452, FB.3153.100014.2017.438, FB.3153.100052.2017.579, FB.3153.100069.2017.630, FB.3153.100098.2017.223, FB.3153.100140.2017.368, FB.3153.150073.2017.533.

w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego¹² oraz w terminach wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego¹³. Faktury VAT, stanowiące załączniki do wniosków, dokumentowały zakup oleju napędowego dokonany zgodnie z regulacją określoną w art. 6 ust. 3 ww. ustawy, tj. w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

Badane decyzje ustalające zwrot podatku akcyzowego zostały wydane z zachowaniem terminu oraz właściwości miejscowej organu, określonych w art. 5 ust. 1 i 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, jak również zawierały elementy, o których mowa w art. 107 § 1 kpa oraz zostały podpisane z upoważnienia Wójta przez pracownika Urzędu Gminy Łyse. We wszystkich poddanych kontroli decyzjach zwrot podatku akcyzowego oraz limit zwrotu obliczono zgodnie z wymogami określonymi w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

W badanym okresie, na podstawie złożonych wniosków o przekazanie dotacji, Gmina Łyse otrzymała dotację w łącznej kwocie 1 010 174,27 zł, z której 990 366,93 zł wykorzystano na wypłaty zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, a 19 807,34 zł – na pokrycie kosztów związanych z ustalaniem i wypłacaniem tych zwrotów.

W poddanych kontroli sprawach wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zostały dokonane w terminach określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, tj. w dniach 27 kwietnia i 26 października 2017 r., przelewami bankowymi na indywidualne rachunki wskazane przez producentów rolnych lub wypłacone w gotówce.

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego były kompletne oraz zostały złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej¹⁴.

Okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego zostały sporządzone na formularzach zgodnych z załącznikami nr 1–4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.

¹² Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 789).

¹³ Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1340).

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r. poz. 1339).

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych¹⁵ Wójt Gminy Łyse podał do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń oraz na stronie BIP urzędu w dniu 10 maja 2017 r.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewskazanie w rozstrzygnięciu trzech decyzji wydanych producentom rolnym w pierwszej turze 2017 r.¹⁶ oraz dwudziestu w drugiej turze 2017 r.¹⁷ – wymaganego ustawowo zapisu dotyczącego części limitu pozostałej do wykorzystania. Zaniechaniem takim naruszono wymóg zawarty w art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, zgodnie z którym decyzja w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawiera cyt.: „(...) *część limitu pozostałą do wykorzystania*”. Ww. przepis ma zastosowanie do decyzji wydawanych w obydwu turach w danym roku. Wskazać należy, że w przypadku odmowy przyznania zwrotu ponad limit w I turze danego roku – część limitu pozostała do wykorzystania w II turze wynosi 0 zł, a w przypadku wydawania decyzji producentom rolnym po raz pierwszy w II turze danego roku – część limitu pozostała do wykorzystania jest równa ustalonemu limitowi.
2. Wskazanie nieprawidłowych danych we wniosku gminy o przekazanie dotacji celowej oraz w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym i rozliczeniu dotacji, a mianowicie:
 - we wniosku o przekazanie dotacji celowej za okres od 1 do 31 sierpnia 2017 r. oraz w okresowym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym złożonym za okres od 1 do 31 października 2017 r. – łącznej kwoty zwrotu podatku do wykorzystania w okresie, za który zostały złożone wnioski w ramach rocznego limitu, tj. wskazano kwotę 366 889,84 zł zamiast 365 828,50 zł. Powyższe wynikało z nieprawidłowego wyliczenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego dokonanego w I turze 2017 r. dla tych wnioskodawców, którzy ponownie złożyli wnioski w II turze 2017 r.;
 - w okresowym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym za okres od 1 do 31 października 2017 r. – kwoty dokonanego zwrotu podatku akcyzowego w poprzednim okresie sprawozdawczym roku, za który jest składane sprawozdanie, tj. wskazano kwotę

¹⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

¹⁶ Dotyczy decyzji o numerach: FB.3153.10003.2017.256, FB.3153.110028.2017.103, FB.3153.130050.2017.322.

¹⁷ Dotyczy decyzji o numerach: FB.3153.10003.2017.100, FB.3153.110081.2017.592, FB.3153.140137.2017.360, FB.3153.150086.2017.165, FB.3153.160041.2017.581, FB.3153.20005.2017.418, FB.3153.20076.2017.136, FB.3153.210046.2017.411, FB.3153.210102.2017.631, FB.3153.40023.2017.567, FB.3153.80031.2017.88, FB.3153.80213.2017.507, FB.3153.90058.2017.71, FB.3153.10004.2017.452, FB.3153.100014.2017.438, FB.3153.100052.2017.579, FB.3153.100069.2017.630, FB.3153.100098.2017.223, FB.3153.100140.2017.368, FB.3153.150073.2017.533.

- 366 889,84 zł zamiast 365 828,50 zł, a w konsekwencji wskazanie błędnej kwoty zwrotu podatku akcyzowego do wykorzystania w okresie, za który jest składane sprawozdanie w ramach rocznego limitu, tj. wskazano kwotę 499 587,16 zł zamiast 500 648,50 zł;
- w okresowym rozliczeniu dotacji za okres od 1 do 31 października 2016 r. – łącznej kwoty zwrotu podatku do wykorzystania w okresie, za który jest składane rozliczenie w ramach rocznego limitu, tj. kwotę 499 587,16 zł zamiast 500 648,50 zł .
3. Wskazanie nieprawidłowych danych w rocznym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym poprzez wskazanie błędnej powierzchni użytków wnioskodawców, tj. 12 666,9971 ha zamiast 12667,0155 ha, co w konsekwencji spowodowało wskazanie błędnej łącznej kwoty rocznego limitu tj. 1 089 361,75 zł zamiast 1 089 363,33 zł.
 4. Nieterminowe przekazanie okresowego sprawozdania rzeczowo-finansowego i rozliczenia dotacji z realizacji wypłat zwrotu podatku od dnia 1 do 31 października 2017 r., tj. 4 grudnia 2017 r. zamiast do 30 listopada 2017 r., czym naruszono § 6 ust. 1 pkt 1b rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

- przypadki nieprawidłowo przeprowadzonej weryfikacji kompletności wniosków składanych przez producentów rolnych w zakresie wskazywania liczby załączonych faktur – dotyczy dwóch poddanych kontroli wniosków z I tury¹⁸ i jednego wniosku z II tury¹⁹,
- niewskazanie w treści trzech decyzji wydanych w I turze 2017 r.²⁰ oraz dwunastu decyzji wydanych w II turze 2017 r.²¹ – rozstrzygnięcia o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego w wysokości przekraczającej roczny limit, a wynikającej z załączonych faktur VAT. Należy wskazać, że organ prowadzący postępowanie powinien zająć stanowisko wobec całego materiału procesowego zgromadzonego w sprawie²². Powyższe oznacza,

¹⁸ Dotyczy wniosków, na podstawie których wydano decyzje oznaczone: FB.3153.10003.017.256, FB.3153.160041.2017.647.

¹⁹ Dotyczy wniosku, na podstawie którego wydano decyzję oznaczoną FB.3153.20005.2017.418.

²⁰ Dotyczy decyzji oznaczonych: FB.3153.10003.2017.256, FB.3153.110028.2017.103, FB.3153.130050.2017.322.

²¹ Dotyczy decyzji oznaczonych: FB.3153.10003.2017.100, FB.3153.110081.2017.592, FB.3153.140137.2017.360, FB.3153.20005.2017.418, FB.3153.20076.2017.136, FB.3153.210046.2017.411, FB.3153.210102.2017.631, FB.3153.90058.2017.71, FB.3153.10004.2017.452, FB.3153.100014.2017.438, FB.3153.100052.2017.579, FB.3153.150073.2017.533.

²² A Wróbel, Komentarz do art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, Lex/el. 2013.

że w przypadku, gdy ze złożonych dokumentów wynika zwrot podatku w wysokości przekraczającej roczny limit, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego – organ powinien rozstrzygnąć także co do części przekraczającej limit i odmówić zwrotu w tym zakresie,

- nieodnotowanie na wszystkich poddanych kontroli wnioskach z I i II tury 2017 r. podpisu osoby przyjmującej wniosek producenta rolnego o zwrot podatku akcyzowego. Działaniem takim naruszono wymóg określony we wzorze wniosku stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, gdzie w prawym górnym rogu wymagane są dane. cyt.: „Potwierdzenie przyjęcia wniosku przez urząd gminy lub miasta (pieczęć), Data przyjęcia i podpis”,
- brak podpisu wnioskodawców na zestawieniach faktur VAT załączonych do czternastu wniosków z I tury 2017 r.²³ oraz dwunastu wniosków z II tury 2017 r.²⁴,
- przypadki, w których dokonano bez podpisu lub parafowania korekt/skreśleń w danych identyfikacyjnych wnioskodawcy, oświadczeniu o powierzchni użytków rolnych, numerze rachunku bankowego bądź w załącznikach do wniosków (zestawieniach faktur VAT) zakończonych wydaniem czterech decyzji z I tury²⁵ oraz trzech decyzji z II tury²⁶. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści wniosku o zwrot podatku akcyzowego powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem wnioskodawcy, który składa wniosek pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, wynikającej z art. 297 § 1 ustawy Kodeks karny²⁷,

²³ Dotyczy zestawień faktur VAT załączonych do wniosków, na podstawie których wydano decyzje oznaczone: FB.3153.10003.2017.256, FB.3153.10003.2017.250, FB.3153.100196.2017.483, FB.3153.130050.2017.322, FB.3153.140137.2017.357, FB.3153.150086.2017.323, FB.3153.160041.2017.647, FB.3153.190031.2017.616, FB.3153.200076.2017.352, FB.3153.210046.2017.321, FB.3153.210102.2017.467, FB.3153.40023.2017.79, FB.3153.50037.2017.490, FB.3153.80140.2017.27.

²⁴ Dotyczy zestawień faktur VAT załączonych do wniosków, na podstawie których wydano decyzje oznaczone: FB.3153.10003.2017.100, FB.3153.140137.2017.360, FB.3153.160041.2017.581, FB.3153.20076.2017.136, FB.3153.210046.2017.411, FB.3153.210102.2017.631, FB.3153.40023.2017.567, FB.3153.80031.2017.88, FB.3153.80213.2017.507, FB.3153.90058.2017.71, FB.3153.100098.2017.223, FB.3153.100140.2017.368.

²⁵ Dotyczy decyzji o numerach: FB.3153.100196.2017.483, FB.3153.190031.2017.616, FB.3153.210046.2017.321, FB.3153.40023.2017.79.

²⁶ Dotyczy decyzji o numerach: FB.3153.80031.2017.88, FB.3153.90058.2017.71, FB.3153.100098.2017.223.

²⁷ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204).

- nieprawidłowe określenie w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych oraz rozliczeniach dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku – okresu, za które są składane, tj. wskazano „od 1.02.2017 do 28.02.2017 r.” i „od 01.08.2017 do 31.08.2017 r.” zamiast od 1 do 30 kwietnia 2017 r. i od 1 do 31 października 2017 r.,
- złożenie nieczytelnego podpisu pod rocznymi i okresowymi sprawozdaniami rzeczowo-finansowymi oraz rozliczeniami dotacji. Istotą czytelnego podpisu jest możliwość identyfikacji osoby, która go złożyła. Przyjmuje się, że czytelny podpis oznacza imię i nazwisko lub co najmniej nazwisko podpisującego²⁸. Zgodnie ze wzorami okresowych rozliczeń dotacji celowej oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego, stanowiącymi załączniki nr 1–4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej, nadesłane do wojewody dokumenty powinny zostać opatrzone pieczęcią i czytelnym podpisem wójta, burmistrza (prezydenta miasta),
- niewskazanie we wnioskach o przekazanie gminie dotacji celowej, sprawozdaniach rzeczowo-finansowych i rozliczeniach dotacji nazwy urzędu, wskazano natomiast nazwę gminy, czym naruszono wymogi określone w § 2 pkt 1 oraz w załącznikach nr 1–3 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Zasadniczy wpływ na powyższą ocenę miał fakt weryfikacji kompletności wniosków producentów rolnych i ich załączników oraz terminowości ich składania, zachowanie właściwości miejscowej organu, kompletność decyzji, prawidłowość rozpatrywania wniosków o zwrot podatku akcyzowego, terminowość wydawania decyzji, kompletność i terminowość składania wniosków o przekazanie dotacji oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji, terminowość wypłat zwrotu podatku producentom rolnym, a także terminowość podania do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie: kompletności załączników opisanych we wnioskach, kompletności decyzji, poprawności sporządzania wniosków o przekazanie dotacji, sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń z wykorzystania dotacji, a także terminowości przekazania sprawozdania

²⁸ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 lutego 2010 r., sygn. III SA/Wa 1657/09.

rzeczowo-finansowego i rozliczenia dotacji z realizacji wypłat zwrotu podatku w II turze 2017 r., jak również inne opisane wyżej uchybienia – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości w szczególności do:

1. Sporządzania aktów urodzenia dla osób urodzonych w krajach, w których nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego (tj. w Norwegii i Szwecji) – na podstawie art. 99 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.
2. Pobierania we właściwej wysokości opłaty skarbowej za wydanie odpisu zupełnego odtworzonego aktu stanu cywilnego, zgodnie z pkt. 10 ust. 1 części II załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.
3. Przekazania do właściwego archiwum państwowego księgi urodzeń obejmującej lata 1909-1915 zgodnie z wymogiem art. 129 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.
4. Wskazywania w rozstrzygnięciach decyzji ustalających zwrot podatku akcyzowego zapisu dotyczącego *części limitu pozostałej do wykorzystania*, zgodnie z wymogami art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.
5. Rzetelnego sporządzania wniosków o przekazanie gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji, stosownie do § 2 ust. 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.
6. Terminowego przekazywania wojewodzie rozliczeń oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1b rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.

Ponadto pragnę wskazać na konieczność:

- weryfikacji kompletności składanych przez producentów rolnych wniosków o zwrot podatku akcyzowego a w szczególności w zakresie liczby załączonych do wniosku faktur VAT,
- określania w rozstrzygnięciach decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego – w przypadkach, gdy ze zgromadzonych w postępowaniu dowodów wynika taka konieczność – informacji o odmowie przyznania zwrotu podatku akcyzowego ponad roczny limit, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego oraz art. 104 § 2 kpa,

- zamieszczania na wnioskach producentów rolnych o zwrot podatku akcyzowego podpisu osoby przyjmującej ww. wnioski, zgodnie z wymogiem określonym we wzorze wniosku określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- weryfikacji prawidłowości dokonanych korekt w treści wniosku o zwrot podatku akcyzowego, tak aby były dokonane w sposób czytelny wraz z podpisem lub parafą wnioskodawcy;
- prawidłowego określania w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych oraz rozliczeniach dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku – okresu za które są składane,
- zamieszczania na sprawozdaniach rzeczowo-finansowych oraz rozliczeniach dotacji czytelnego podpisu osoby upoważnionej do jego złożenia, zgodnie z wymogami określonymi w załącznikach nr 1-4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej;
- wskazywania we wnioskach o przekazanie gminie dotacji celowej, sprawozdaniach rzeczowo-finansowych i rozliczeniach dotacji nazwy urzędu zgodnie z wymogami określonymi w § 2 pkt 1 oraz w załącznikach nr 1–3 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej;
- wskazywania w dołączanych wzmiankach do aktu stanu cywilnego – oznaczenia aktu stanu cywilnego bądź dokumentu stanowiącego podstawę dokonanych uzupełnień.

Jednocześnie wskazuję na brak potrzeby sporządzania odrębnego dokumentu znajdującego się w aktach wszystkich poddanych badaniu aktów małżeństw, a mianowicie *protokołu przyjęcia oświadczenia o nazwiskach noszonych po zawarciu małżeństwa*.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Jarosław Szajner
Dyrektor Generalny
Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego
w Warszawie